

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000
ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 5 เดือนเมษายน พ.ศ.2559 หน้า 1, 5

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ประเมิน” วันนี้อาจเห็นเงาของความขัดแย้งมากขึ้น บางคนที่ว่า...การประเมินและประกันคุณภาพโรงเรียน ควรได้รับการหยุด หักไว้ก่อนหรือไม่? หลายฝ่ายก็เสนอแรงไปว่านั่นอีก...ให้ยุบหน่วยประเมินและประกันคุณภาพทั้งหมด

ความจริง นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ บอกว่า กระทรวงเองไม่เคยมีข้อเสนอให้ยุบไว้ มีแต่ว่า “เราทำตามโรดแมปที่ตกลงกันไว้...เป็นทางการ”

โรดแมปที่ว่าเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2558 ฝ่ายประเมินภายนอก สทศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) กับฝ่ายกระทรวง...ผู้ถูกรับประเมิน ก็มีหน่วยงานที่เรียกว่าประเมินภายใน

“ตกลงกันว่า ต้องยกเครื่อง 3 เดือนแรก...ถึงมกราคม 2559 ต่างฝ่ายต่างไปผลักดันมาวิธีการประเมิน ตัวชี้วัดที่ดีเป็นอย่างไร”

3 เดือนต่อมา...คุณภาพหนึ่ง มีนวม เมฆาน เป็นช่วงการพัฒนาวิธีการร่วมกัน...กฎหมายกำหนดไว้ชัดเจน พ.ร.บ.การศึกษาพระราชกฤษฎีกาตั้ง สทศ.เกินกว่า ในการประเมินนั้นต้องได้รับความเห็นชอบและทำไปด้วยกัน...ปัญหาที่ว่า “ฝ่ายจะประเมิน” จะเข้ามาประเมิน “ฝ่ายถูกประเมิน”

โดยที่...“คนถูกประเมิน” ไม่เห็นด้วย

“ละนี่...ถ้าโรดแมปช่วงที่สองมีระยะเวลาสามเดือน ถ้าตกลงกันยังไม่ได้ก็ต้องเลื่อน เพราะจะไปโรดแมปช่วงที่สามไม่ได้ โดยที่โรดแมปช่วงที่ 3 หอดตกลงกันได้แล้วเดือนพฤศจิกายน มิถุนายน กรกฎาคม คือ การทดสอบร่วมกัน “ทดสอบ”

นพ.ธีระเกียรติ บอกว่า สิ่งสำคัญ คณะทำงานร่วมกันเห็นว่า เราควรมีวิธีการประเมินที่เป็นสากล ทราบว่า...มีการทำงานร่วมกัน แต่ยังไม่เห็น ฉบับสุดท้ายที่ตกลงร่วมกัน ทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบหรือยัง

“ตามกฎหมายกระทรวงฯต้องเห็นชอบก่อนยังไม่เดินไปถึงโรดแมปที่สาม ทั้งทางกระทรวงฯ และส่วนหัว ไม่ได้คิดว่าจะต้องหยุด การหยุดแล้วไม่ได้ทำอะไรให้ถูกต้องก็ไม่มีประโยชน์...เข้าใจว่าฝ่ายที่เสนอให้หยุดก็เพื่อต้องการที่จะขอเวลาหลายๆ เรื่องที่จะพัฒนาให้ถูกต้อง”

“ไม่มีกระจก...ไม่ได้หมายถึงว่าเราจะหล่อน้อยลงหรือมากขึ้นแต่เราอาจจะไม่มีทิศทางว่าจะไปทางไหนชั่วคราว แล้วเราก็อาจจะไม่รู้ว่าจะทำให้หล่อนขึ้นหรือน้อยลงอย่างไรดี...สมัยก่อนที่ยังไม่มีหน่วยประเมินก็ไม่ได้แปลว่ามาตรฐานการศึกษาไทยไม่ดี ไม่เกี่ยวกับเลยใช้ไหม ถ้าเราแยกได้ชัด...จะเลิกทะเลาะกันได้ ใครจะต้องทำอะไร”

ปฏิรูปการศึกษา นับหนึ่งใครเป็นใคร

ประเด็นสำคัญสองเรื่องหนึ่ง...ฝ่ายที่ สทศ.บอกว่า ถ้าหยุดจะทำความเสียหายให้กับประเทศ ถ้ายังไม่ถึงมือ สองฝ่ายที่บอกว่าต้องหยุด...เขาก็บอกว่า ถ้าประเมินผิดๆ ประเทศก็จะยิ่งเสียหาย ต่างฝ่าย...ต่างก็มีเหตุผล

ชวนให้ผู้อ่านคิดอย่างนี้...ใครๆที่รับผิดชอบเรื่องมาตรฐานการศึกษาหรือมาตรฐานของโรงเรียน?

“โรงเรียน”...คือคำตอบ นพ.ธีระเกียรติ ย้ำว่า สังคมต้องเข้าใจให้ถูก โรงเรียนและกระทรวง หรือรัฐบาล หรือคนจัดเป็นผู้รับผิดชอบแน่นอน ฝ่ายประเมินก็คือฝ่ายที่มาประเมินและตรวจสอบดูว่าฝ่ายที่จัดใช้ได้หรือเปล่า สมมติ...มาตรฐานออกมาไม่ตึงจิงๆ ต่อให้การประเมินหรือระบบประเมิน ประกันดี ก็ไม่ได้ทำให้ตรงนี้ดีขึ้น...

เพราะว่าเขาไม่ได้เป็นคนรับผิดชอบ คนรับผิดชอบคือ “คนจัดการศึกษา”

ที่นี่...ถ้ามาตรฐานไม่ดีเกิดจากฝ่ายประเมินบอกว่าไม่ดีแต่โรงเรียนยืนยันว่าทำไว้ดีอยู่แล้ว แต่คุณประเมินคิด...ก็มีโอกาสเกิดขึ้น แล้วตรงนี้ใครๆรับผิดชอบ ถ้ามีความผิดพลาดที่การประเมิน...ฝ่ายประเมินต้องรับผิดชอบ จะเห็นว่าช่วงนี้ตามโรดแมปเราต้องการทำให้ทั้งสองฝ่ายรับบทบาทหน้าที่ของตัวเอง

“รู้ว่าการประเมินอย่างไรหนเป็นการประเมินและประกันที่ถูกต้อง...

ไม่มันก็จะกลายเป็นฝ่ายที่ถูกประเมิน...โรงเรียนก็บอกว่าวิธีการคุณผิด ฝ่ายที่เข้ามาประเมินก็บอกว่า...คุณจัดการศึกษาได้ไม่ดี โรงเรียนคุณไม่ได้มาตรฐาน ต้องมาเคลียร์กันตั้งแต่ต้น หนึ่ง...ใครรับผิดชอบเรื่องมาตรฐานโรงเรียน"

ประเทศฟินแลนด์ สหรัฐอเมริกา หรือในยุโรปเอง ใช้ระบบนี้มาแล้วว่า...การประเมินต่อให้ถูกต้อง ก็ไม่ได้ช่วยมาตรฐานของโรงเรียน และก็ไม่ได้ทำร้าย คือไม่มีผล...พูดง่ายๆ "คนดี" เขาก็ทำดีอยู่แล้ว "คนไม่ดี" คุณไปชี้หน้าตำหนายังทำให้เขาแย่ เขายังดีอยู่

"วิธีการประเมิน" จึงสำคัญมาก ถ้าไปประเมินโดยเฉพาะเรื่องโรงเรียน ไม่เหมือนประเมินรอกแท่งที่ไม่มีความรู้สึกนึกคิด หรือประเมินบริษัทรถยนต์ เราไปยุ่งกับคน หลักสูตร. ไม่มีวิทยาศาสตร์ตายตัวจะดีหรือไม่ดี จะเทียบกับอะไร วิธีคิดง่ายๆ...มาตรฐานโรงเรียน 3 ดาว...5 ดาว...6 ดาว ระบุชัดว่าแต่ละดาวต้องมีอะไรบ้าง

คำถามว่า "ดี"...เมื่อเทียบกับอะไรจึงสำคัญมาก? ต่างจังหวัดห่างไกล มีแค่โรงแรม 3 ดาว 2 ดาว...ชาวบ้านก็บอกว่าดีมาก...हरुแล้ว แต่ชาวกรุงไปรู้สึกทันทีไม่ไหว นี่แหละที่ว่า...ไม่ได้มาตรฐานเมื่อเทียบกับอะไร

"ขอไปบอกว่าชาวบ้านไม่รู้เรื่อง...มาตรฐานโรงเรียนที่ดีเป็นอย่างไร ลงไปประเมินต้องมีตัวชี้วัดอย่างไร ต้องมี...การประกันให้เรามั่นใจว่าโรงเรียนได้จัดการศึกษาได้ดี"

หัวใจของ "การประกัน" ก็คือ "ผู้ประเมิน"...ถ้าไม่มั่นใจผู้ประเมินจะไปประเมินไม่ได้ ไม่ใช่แค่เอาตัวชี้วัดหรือเอกสารฉายลงไป หรือให้ทำตอบแบบสอบถามชุดเดียวกันขึ้นมา...ทำแบบนั้นเขาก็จัดให้ได้หมด หรือเขาจะดี

เหตุผลสำคัญ...ไม่มีใครอยากจะทำตัวเองไม่ดี

"ผู้ประเมินที่ลงไปดูอย่างเห็นอกเห็นใจและมีกัลยาณมิตรเทียบกับสิ่งที่เขามองเราตั้งเป้าไว้แล้วเท่านั้น...ชาวบ้านในพื้นที่จริงๆเขาอาจจะต้องการแค่โรงแรมระดับ 3 ดาวก็พอแล้ว ลงไปดูก็บอกว่าเป็นยังไง ใช้ได้ไหม มีความจำเป็นต้องทำเป็น 5 ดาว...6 ดาวหรือไม่จำเป็น เพราะเขาดีมาอยู่แล้ว"

สุดท้าย...ถ้าจะไปบอกว่าเขาดี...ไม่ดี ก็ไม่แคร์ เพราะเขามีลูกค้าที่พอใจใช้บริการเขาอยู่แล้ว คนประเมินจะบอกให้เพิ่มเป็น 6 ดาวยังงั้นไม่

เห็นความจำเป็น...หน่วยประเมินต้องเข้าใจตัวเองรับผิดชอบเรื่องอะไร ฟังท่านนายกฯพูดบ่อยๆใหม่ มีใครสูงต่ำเท่ากันใหม่ เวลาพูดว่าดี...เราจำเป็นต้องใช้วิจารณ์ ฉะนั้นเมื่อเทียบกับอะไร ใครจะบอกว่าอะไรดี...ไม่ดี ต้องบอกให้ได้ว่าเทียบกับอะไร ไม่งั้นจะรู้ได้อย่างไร

ก็แค่พอใจ...ไม่พอใจ

ชี้กันให้ชัดๆ "ฝ่ายที่รับผิดชอบมาตรฐาน" คือโรงเรียน ผู้จัดการศึกษา... "ฝ่ายที่เข้ามาประเมิน"...รับผิดชอบเรื่องประเมินต้องไปทำวิธีประเมินให้ถูกและดี เข้ากับบริบทประเทศไทย แล้วตกลงกันได้กับฝ่ายถูกประเมิน

"อย่ามาอ้างว่าประเทศไทยจะตกต่ำ ถ้าจะตกต่ำก็เป็นเพราะฝ่ายจัดการศึกษาไม่ดี ถ้าไม่มีคุณ...ประเทศไทยตกต่ำเรื่องไม่มีประเมิน...ไม่มีประกัน เพราะรับผิดชอบเรื่องนั้น...ควรจะภูมิใจถ้าประเมินได้ดีก็สะท้อนถึงวิธีการประเมินดี...ถ้าไม่ได้ประเมิน ไม่มีหน่วยประเมิน...ประกันแล้วประเทศไทยจะล้มเหลว ให้พูดให้ถูก...ประเทศไทยจะล้มหลังเรื่องวิธีประเมิน...ไม่มีการพัฒนาไปอีกหลายปีหรืออาจจะดีขึ้นเรายังไม่รู้ ถ้าเข้าใจก็จะไม่ได้ต้องมาทะเลาะกัน"

การหยุดประเมินไม่ได้แปลว่าหยุดโรงเรียนให้มีมาตรฐาน มาตรฐานโรงเรียนขึ้นอยู่กับครู หลักสูตรและปัจจัยต่างๆ หลายประเทศคิดได้ตรงนี้ก็เลยยุบหน่วยประเมินไปเลย ซึ่ง นพ.ธีระเกียรติ ไม่เห็นด้วย...ถ้าประเมินได้ดีก็จะเป็นกระจุกที่ดีมาก แต่เราไม่มีกระจุกก็ยังไม่ดี เราก็ยังจะรู้ว่าเราสวยหรือไม่สวย ใช้วิธีอื่นบอกเราได้

"ไม่มีกระจุก...ไม่ได้หมายถึงเราจะหกล่น้อยลงหรือมากขึ้น แต่เราอาจจะไม่มีทิศทางว่าจะไปทางไหนชั่วคราว แล้วเราก็คงจะไม่รู้ว่าจะทำให้หกล่นหรือหกลดอย่างไรดี...สมัยก่อนที่ยังไม่มีหน่วยประเมินก็ไม่ได้แปลว่ามาตรฐานการศึกษาไทยไม่ดี ไม่เกี่ยวกับเลยใช้ใหม่ ถ้าเราแยกได้ชัด...จะเลิกทะเลาะกันได้ ใครจะต้องทำอะไร"

"ฝ่ายประเมิน" แทนที่จะวิ่งอยากจะทำประเมินก็จะไปวิ่งวิวัฒนาการประเมิน ตาม สมศ.กลับ แล้วก็ต้องถามกระทรวงศึกษาธิการด้วย ทงหน้าที่พัฒนามาตรฐานดีหรือยัง เรื่องพัฒนาหลักสูตร

ประเด็นสำคัญ...ต้องทำตามโรดแมป "การปฏิรูป"...ไม่ได้หยุดนิ่งขอให้อดทนกันหน่อย.